

" ...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ:

Bornova 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin Anayasa Mahkemesine başvurma kararında özetle:

"1 - iptali istenilen 1975 yılına ait Vakıflar Genel Müdürlüğü Bütçesi ile ilgili 1849 sayılı Kanunun 8. maddesi ile 1977 yılına ait 2035 sayılı Kanunun 6. maddesi hükümleri iptal edilmediği takdirde doğrudan bu davaya uygulanması gereken yasa hükümleri bulunmaktadır. Çünkü sözü geçen maddeler nizamname hükmüne göre hesap ve işlem yapılmasını öngörmektedir. Halbuki Vakıflarla ilgili 2762 sayılı Kanunun 39/2. madde "Alakalıların Vakfiyeye göre intifa hakları mahfuzdur." kaidesini koymuştur.

Buna göre esas Kanunun "Vakfiyeye göre...", iptali istenen Bütçe Kanunlarının maddeleri ise "Nizamnameye göre..." hak verilmesine hükmetmişlerdir. Nizamname hakkı daraltmaktadır. Bu sonuca göre iptali istenen yasa maddesi doğrudan doğruya bu davada uygulanacak kanun hükmü olduğu için Anayasanın 151. maddesine göre, mahkememizin meseleyi Anayasa Mahkemesine götürmek yetkisinin bulunduğu tesbit edilmektedir.

2 - 1961 Anayasasından önceki 1924 Anayasası döneminde kanun ve tüzükteki çatışan hükümlerin ortaya koyduğu sorunlar o zaman için "Anayasa Mahkemesi" ve "Kanunların iptali" söz konusu olmadığından esas kanun tatbik olup tüzük ihmal olunmamalı, kaideler hiyerarşisine göre Vakıflar Kanununun 39. maddesi tüzük hükümlerine tercih edilmelidir... yolundaki yorum ile karar verilerek netice alınması temin edilegelmiş iken Bütçe Kanununa tüzüğün uygulanması yolunda 1961 Anayasası döneminde dahi hükümler konulunca bu defa iki yasa hükmü çelişir olmuştur.

3 - Her ne kadar Bütçe Kanununun geçici süre için uygulanacağı, bu süre geçince esas kanunun tatbikine devam gerekeceği düşünülebilirse de son yıllarda aynı hükmün her mali yılın bütçelerine konularak tüzük uygulamasının devam ettirilmek istenmesi karşısında 2762 sayılı Yasanın 39. maddesinin uygulanmasının ortadan kalkmasını sağlayıcı tarzda fakat bir Bütçe Kanunu hükmü ile bunun temini istendiği görülmektedir.

4 - Bütçe Kanunlarının diğer kanunlardan ayrıcalıkları Anayasa'nın 64., 92., 93. ve 94. maddelerinde belirlenmiştir. Asıl önemli husus Anayasa'nın 126. maddesiyle belirlenen ve sorunun çözümüne ışık tutan hükmüdür. Filhakika Anayasa'nın 126. maddesinin 3. fıkrasının son cümlesi "Bütçe Kanunlarına bütçe ile ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamaz." kuralını getirmiştir. Bu kuralın özü bütçe kavramı dışındaki konulara, Bütçe Kanunlarında yer verilmemesini sağlamaktadır. Aksi halde gelir getirici veya harcamayı gerektirir nitelikteki hükümleri kapsayan kanunların da Bütçe Kanunu niteliğinde sayılması gerekir ki bunu kabul etmek mümkün değildir. Pek çok yasada gelir ve harcamalar ile ilgili hükümler vardır. Harçlar Kanunu, Tapulama Kanunu, Orman Kanunu ... gibi.

Fakat bu kanunlar 126. maddede yer alan "Bütçe ile ilgili hüküm" ihtiva etmezler. Aksi düşünülürse "bu yasaların bütçeye bir madde konularak kaldırılmaları veya değiştirilmeleri mümkün olabilir. "Kanunlar, bütçe kanunlarından ayrı temel yapıyı, uygulamayı ve gayeyi içeren yasama belgeleri..." olmaları nedeniyle Vakıflarla ilgili Kanunun Bütçe Kanunu ile değiştirilmesi bu bakımdan olanaksızdır.

Esas Sayısı:1979/15

Karar Sayısı:1979/32

Sonuç olarak: İptali istenen her iki yasa maddesinin "bütçe ile ilgili" olmadığı halde Bütçe Kanununda yer aldığı için bunlar Anayasa'nın 126. maddesine aykırı bulunmaktadırlar. Bu nedenle de iptalleri gerekmektedir." denilmektedir."